

ВЕБ-РЕАЛІЗАЦІЯ МОДЕЛІ КОНСТРУКТОРСЬКО-ВИНАХІДНИЦЬКОГО ПОШУКУ

Андросова Т.В., Савченко М.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

У книзі Р.П. Повілейко [1] була детально описана узагальнена модель конструкторсько-винахідницької пошуку, що базується на побудові багаточислової таблиці, що отримала назву десяткової матриці пошуку (ДМП). Кожен шар являє квадратну матрицю розміром 10 на 10. Число 10 з'явилося в результаті глибоко всебічного аналізу літератури з методики конструювання та винахідництва на предмет узагальнення основних прийомів дозволених технічних завдань з подальшим їх узагальненням на систему принципів, які в них закладені. У рядках матричної таблиці записуються мінливі характеристики (показники) об'єкта Пк, а в стовпчиках - основні прийоми їх зміни Пр.

У даній роботі запропоновано підхід для реалізації даної методики шляхом використання сучасних телекомунікаційних засобів, що дозволяють організувати розподілену форму роботи над вирішенням конструкторсько-винахідницьких задач. Це реалізується шляхом створення динамічного сайту, який дозволяє працювати з такими динамічними багатовимірними таблицями, полегшує процес редагування таких таблиць, дає можливість генерувати різні варіанти перерізів таких таблиць з відповідним візуальним рядом. Така технологія дає можливість наочно спостерігати одночасну адаптацію, мультиплікацію і диференціацію вихідної системи в залежності від зміни показників Пк, дотримати головний принцип пошуку вирішення завдань такого типу, а саме всі показники системи і напрямки змін повинні бути взаємоузгоджені. Так, наприклад, на зменшенні кількості елементів системи будуються прийоми «Компактність», «Спрощення форми», «Спрощення конструкції», а на збільшенні - прийоми «Дроблення», «дірчасті» і т.д. У сучасній техніці ДМП можуть бути використані для колективного цілеспрямованого перебору конструктивних ідей (особливо при дефіциті інформації), для пошуку нових патентоспроможних рішень, а також з метою автоматизації конструкторсько-винахідницьких робіт. З можливостями граничного, максимального використання ДМП пов'язані ідеї наскрізного, тотального винахідництва: проводиться перебір всіх прийомів дозволу всіх технічних завдань, всіх технічних систем, а вихідний на кожному рівні масив ідей-винаходів взаємно зіставляється. Причому необов'язково фіксувати всі можливі ідеї-пропозиції, досить зафіксувати можливість їх отримання, тобто алгоритм їх формування. Створення централізованого фонду ідей в техніці – бази технічних ідей – одне з найбільш багатообіцяючих, перспективних напрямків у формуванні та розвитку теорії винахідництва і дизайну.

Література:

1. Повілейко Р.П. Архитектура машины.– Новосибирск: Зап.-Сиб. Книжное изд., 1974.– 144 с.